

**Årsredovisning
LRF Östergötland
2016**

LRF
Klustervägen 11
590 76 Vreta Kloster

Hemsida: www.lrf.se/ostergotland
du hittar oss också på Facebook, Twitter och
Instagram

LRF-regionen har också en kontorsplats hos LRF
Konsult i Nyköping samt en kontorsplats hos LRF
Konsult i Örebro. Adresserna dit är:
Brunnsgatan 5, 611 32 Nyköping
Box 1234, 701 12 Örebro
(Besök: Bettorpsgatan 10)

E-post till LRF Östergötland
ostergotlands.rf@lrf.se

Medlemsservice
0771-18 08 11 eller medlemsservice@lrf.se

LRFs telefonväxel
0771-573 573

Vill du beställa utskick till LRF-avdelningen?
Kontakta LRF Organisationsservice på
08-787 52 80 eller inbjudan@lrf.se

Fakturaadress
Lantbrukarnas Ekonomi AB
FE 312
838 73 Fröson

Omslagsbild: Erik Erjebý

Året som gått!

2016, vilket år! Jag tror att detta är ett år som kommer gå till historien, med Brexitomröstningen i England och Trumps valseger i USA. Vi har nog i skrivande stund svårt att bedöma om och hur dessa händelser kommer påverka våra liv här hemma i Östergötland, inte minst som bönder och företagare inom det gröna näringslivet. Ur lite mera jordnära perspektiv kan vi konstatera att 2016 var ett av de torraste åren i mannaminne, vilket som bekant kanske inte är mer än sådär 25 år.

En årsredovisning som läggs fram för en stämma är både ett avslut och ett avstamp framåt. Vi får ofta frågan, vad gör LRF egentligen? Det enkla svaret är vad gör du som medlem? Jag och min styrelse är vald att företräda dig, men det är ni medlemmar som måste vara tydliga med vad ni vill, så det minsta jag kan begära är att du tar del av våra handlingar och gör din stämma hörd med både beröm och konstruktiv kritik. Det långa svaret om vad vi gör ska jag försöka ge en bild av.

Det enklaste från min horisont är att kika i mina anteckningar för rese- räkningar som ger mig en bild av vad åtminstone jag gjort under det gångna året. Jag kan konstatera att jag varit på ca 150 olika möten utanför hemmet. Mer blir det inte, trots att det känns som att man lever med LRF dygnet runt som ordförande. Förutom vanliga styrelsemöten, interna möten med medarbetare eller andra lantbruksorganisationer samt regionalt råd i Stockholm - forumet där riksstyrelse och regionordförande möts - så handlar mina delar mycket om allmän opinionsbildning och kontakt med länsstyrelsen. Under temat svensk mat och föreläsningar på olika sätt om kött och klimat har jag föreläst för Rotary, Ladies Circle, SPF, PRO, hem-

bygdsföreningar och olika föreläsningsföreningar, men även länsstyrelsens lantbruksenhet och Vretagymnasiets personal. Dessa frågor är långt ifrån självklara även för medarbetare på dessa arbetsplatser.

LRF har även deltagit under lite olika aktiviteter som läns museet ordnat under temaåret Kök och Käk – mat genom tiderna.

Något som dessvärre också kännetecknar 2016 är ordet mjältbrand. Åtminstone i västra länsdelen satte denna smitta skräck i många djurägare och utsatte några få drabbade för stora prövningar. LRFs roll var att förmedla kunskap och nätverk mellan myndigheter och djurägare och det är, om ordet tillåts i sammanhanget, en fröjd att se hur både myndigheter, men även LRF ändå fungerar med regionala och nationella medarbetare som mitt i semestrar ändå finns på plats och arbetar på. Det nyttiga med de otrevligheter som vi fick vara "värdar" för i Östergötland är att utan skarpa lägen får samhället och organisationer aldrig chans att fintrimma sig. Förhoppningsvis har vi alla lärt oss en del av detta också.

Politiker och tjänstemän träffar vi i LRF i olika forum och olika nivåer och jag har medverkat vid politikerträffar i bland annat Ydre och Vadstena där politiker fick

föreläsning tillsammans med gymnasielever om kött och klimat. Vi har också träffat politiker i Söderköping och Mjölby. Enskilda partigrupper såsom MP, C och M har det blivit i år, förutom ett antal möten och samtal med enskilda politiker av de flesta beteckningar.

På möten med länsstyrelsen har jag medverkat i rundabordssamtal om framtida energisystem, är ledamot av Partnerskapet för landsbygdsprogrammet, har träffat länsstyrelsens naturvårdsenhet för att diskutera Natura 2000 och dessutom är jag ledamot av länsstyrelsens insynsråd (rådgivande styrelse för länsledningen).

De flesta kontakter vi haft haft under 2016 har dock gällt att i olika former och konstellationer medverka till framtagandet av mål för en regional livsmedelsstrategi. LRF har medverkat i alla fyra arbetsgrupperna och jag har varit ordförande för en av dem - konkurrenskraft, och har dessutom ingått i styrgruppen. Vi kan nog inte annat än att nöjt

konstatera att det är en framgång för bönder och livsmedelssektorn att så många organisationer suttit ned och funderat om vikten och hur vi ökar värdet på livsmedelssektorn i Östergötland. Egentligen ett för 10 år sedan svårtänkt drömscenario att så många utanför vår sektor funderar och bekymrar sig om våra frågor.

Det kanske också är läge att nämna något om digitala möten. Dessa inledningsord visar hur vår vardag formas där alla de fysiska mötena är det som kan räknas i timmar och reseräkningar, men all tid som vi samlat i organisationen lägger på att bevaka och delta i diskussioner på sociala medier bara sker ändå och vi förväntas bara "finnas där" per automatik. LRF Östergötlands Twitter och Facebook hanteras till stor del av våra medarbetare, men vi förtroendevalda lägger in saker då och då och arbetar för att öka vår synlighet även där. För egen del lägger jag ca 7-20 timmar i veckan på Facebook, dock allt är så klart inte LRF-kopplat.

Som ordförande är jag bara en liten, liten del. Mina styrelsekamrater som jobbar med alla andra frågor som exempelvis intrång, äganderätt, vatten- och miljö samt myndighetsutövning med mera, och alla ni andra som i kommungrupper och lokalavdelningar på olika sätt bidrar, är alla en del av helheten och eventuella framgångar. Vi kan inte heller nog betona och understryka vikten av det kontinuerliga arbete som våra entusiastiska och genuint professionella medarbetare dagligen utför inom alla dessa olika områden och hur det bidrar till LRFs styrka.

Så här vid LRF-årets slut är det lätt att man blir filosofisk. Alla dessa möten som vi totalt sett gör i LRF, leder det någonvart då? Ja, det vill jag hävda. Lantbruket och matproduktion är idag en uppskattad sektor och våra frågor med hållbar mat och förnybar energi som bygger bioekonomiskt samhälle är i fokus, sårbarheten uppmärksammas alltmer och konsumenten visar allt mera vilja att betala för bra mat. Jag är övertygad om att summan av alla möten och skrivalster bidragit till denna förändrande inställning. Eftersom vi aldrig kan slappna av är det bara ta nya tag och ta sig an det kommande året! Tack för ditt stöd som medlem, du behövs!

Peter Barring, ordförande LRF Östergötland

LRF Östergötlands regionstämma 2016

Magnus Svensson valdes in i styrelsen

Årets regionstämma med strax över 150 deltagare hölls för första gången på Vreta Kluster, i samlingsalen "Slätten".

Elva inkomna motioner behandlades och två av dessa kommer att skickas vidare till LRF Riksstämman. Den ena handlar om hur viltfrågor ska behandlas i LRF-organisationen och den andra om samma villkor för arbetskraft i Sverige och i EU inklusive möjlighet till lägre ingångslöner för enklare arbetsuppgifter.

Till styrelsen med en mandattid på två år omvaldes Peter Borring, Jeanette Blackert och Per Frännek. Nyval blev det på Magnus Svensson från Gistad. Peter Borring valdes till regionordförande.

Som sig bör vid en stämman delades också många utmärkelser ut:

Stig-Åke och Christa Petersson från Järstad Klackeborg utsågs till **Årets nötköttsföretagare** av LRF och Östergötlands Nötköttsproducenter.

Lokalavdelningen Björsäter-Yxnerum utsågs till **Årets lokalavdelning**.

Östgötalantbrukets stipendiefonds stipendium delades ut till Elin Anderberg från Kinda.

Christopher Danielsson från Lilla Rimmögård på Vikbolandet, fick motta priset **Ung Växtkraft** av LRF och Länsförsäkringar.

Magnus Jonsson från Hemmingstorp på Vikbolandet utsågs i samarbete med Länsstyrelsen till **Årets Greppamedlem** och Margareta Dahlberg utsågs till **Årets Grepparådgivare**.

Silvernålen – LRFs hedersutmärkelse – delades ut till Birger Mokvist från Gistad, Anders Davidsson från Mjölbyorten, Tomas Karlberg från Söderköping Västra, Torgny Wikelöv från Östra Husby, Nils Elov Nilsson från Skeda Slaka, Stig Eriksson från St Anna, Stig Jonsson från Östra Ny Å Röno samt Claes Andersson från Östra Ryd.

Som avslutning höll Lena Ek, som är ordförande i Södra, ett mycket intressant och positivt föredrag om mat och klimat med fokus på skogens roll, där hon bland annat visade på hur mycket klimatkompensering som sker inom jord- och skogsbruk.

LRF Östergötland stöttade vid mjältbrandutbrottet

13 juli 2016 kom beskedet: Den allvarliga infektionssjukdomen mjältbrand hade upptäckts på en gård nära Omberg i Östergötland. Personalen på gården behandlades med antibiotika och nötkreaturen vaccinerades. Under de följande veckorna skulle det visa sig att fler nötkreatur och även en häst från gårdar i närheten smittats.

LRF Östergötland arrangerade informationsmöten och stöttade länsstyrelsen i deras arbete.

Peter Borring, ordförande i LRF Östergötland, hur agerar LRF när sådant här händer bland medlemmarna?

- Vi tog naturligtvis genast kontakt och erbjöd vår hjälp och stöd. När sådant här händer uppstår många frågor och då finns vi där för att hjälpa till. Inom LRFs organisation finns kompetens och expertis inom många olika områden.

Redan kvällen efter det första beskedet anordnade LRF ett informationsmöte i Ödeshög för att tillsammans med Jordbruksverket, Sveriges veterinärmedicinska anstalt, länsstyrelsen och smittskyddsläkaren finnas på plats för att informera och svara på frågor.

- Det är viktigt att lyssna och göra vårt bästa för att ge svar på olika typer av frågeställningar, säger Peter Borring. På så vis får

man fakta att förhålla sig till vilket minskar risken för olika typer av teorier och ryktesspridning.

Detta informationsmöte följdes av ytterligare ett möte den 19 juli i Vadstena och den 4 augusti hölls ett tredje informationsmöte.

- Till dessa informationsmöten är inte bara LRFs medlemmar är välkomna utan även allmänhet, politiker, beslutsfattare, intresseorganisationer och massmedia. Vi fortsätter så länge vi upplever att det finns frågor och behov av att diskutera situationen. Vid mötena deltar bland andra representanter från LRF, Jordbruksverket, Sveriges veterinärmedicinska anstalt, länsstyrelse och smittskyddsläkare.

Drabbade gårdsägare får dessutom personligt stöd.

- Det är viktigt att möta dem som drabbats med omtanke, värme och engagemang, understryker Peter Borring. Vi från LRF lyssnar och hjälper till med professionella kontakter som kan svara på frågor eller hjälpa till på olika sätt. Det hela beror på vad den enskilde önskar och behöver i den aktuella situationen.

Vilt och viltutfodring

Som många redan läst har riksdagen avslagit regeringens proposition om viltutfodring och föreslår att man reviderar lagförslag kring tydligare reglering av utfodring. Det har vi inte tid med i vår region!

Läget är allvarligt i våra län då det råder stor obalans mellan viltpopulationer och det foder som finns naturligt i landskapet. Idag utfodras ofta vilt i syfte att stötta en ökning av populationerna av klövvilt och det sammantagna viltrycket leder till stora skador i jord- och skogsbruk. Vi ser statistik från SCB att viltet avsevärt påverkar lantbrukares val av gröda, att 8 %-19% av spannmålsarealen var viltskadad, lokalt ändå mer. Av lantbrukare med växtodling hade 37,5% viltskador i en eller flera grödor. Stora skador påvisas även i vallar och betesmarker. (JO16SM1502). Lokala variationer är stora men problemen ökar. Vi ser även i skogslandskapet att betesskador på tall långt överskrider skogsbrukets målsättningar, att konkurrensstatus för viktiga lövträddarter som Rönn, Asp, Sälge, Ek är mycket utsatt samt att ståndortsanpassning av träddslag påverkas negativt. Vi ser med stor oro på denna höst/vintersäsong då det är ollonår vilket erfarenhetsmässigt ger ökade vildsvinsstammar, fortsätter dessutom överdriven utfodring kommer viltstammarna att öka explosionsartat till nästa år. Vi ser även en risk med brist på naturligt foder i landskapet med anledning av årets extrema torka vilket kan locka markägare och jägare att öka viltutfodring även av icke lagligt slag.

För att balansera stammar och få balans i naturen behöver populationer minska där koncentrationer är höga och lagvidrig utfodring måste upphöra. I de fall som utfodring skett och fortgår måste också avskjutningen öka väsentligt!

Därför har nu LRF Östergötland, LRF Södermanland och LRF Örebro uppmanat sina respektive länsstyrelser att snarast prioritera tillsyn enligt de lagar som i viss mån kan reglera detta! Foderhygienförordningen är en sådan som innebär att foder inte får läggas ut i sådan mängd att det inte konsumeras i rimlig tid – några dagar. Det får heller inte ligga kvar så länge att det ruttnar eller blir nedsmutsat. På många foderplatser följs inte detta, stora mängder foder körs ut som ruttnar och blir nedsmutsat, det är just den avarten som behöver regleras för att motverka skadegörande viltstammar. För oss i LRF är det viktigt att understryka skillnaden på stödutfodring med förnuft under hårda vintermånader och den ohållbara/ohygieniska/okontrollerade utfodring som måste stävjas. Inte heller emotsätter sig LRF åtling av vildsvin, utan tycker tvärtom att en rätt skött åtel är ett utmärkt verktyg för att förvalta vildsvinsstammen.

Vi ska använda våra åkrar att producera livsmedel till människor och sträva efter balans mellan viltstammar och naturligt foder i landskapet.

Vad har hänt med motioner och skrivelser?

Till stämman 2016 hade det inkommit 10 motioner samt 1 styrelsemotion. Stämman sände två motioner vidare till riksförbundsstämman.

- **Lika villkor för arbetskraft i Sverige och EU**

Riksstämman beslutade att

- o med bifall till intentionerna i motionen från LRF Värmland uppdrar åt riksförbundsstyrelsen att fortsätta arbeta för en sänkning av de sociala avgifterna samt

- o avslå motionen från LRF Östergötland om lika arbetskraftskostnader som övriga EU och avtal som medger lägre ingångslöner

- **Vilt motion**

Riksstämman beslutade att

- o med bifall till motionens första yrkande uppdrar åt riksförbundsstyrelsen att arbeta för att LRF:s inflytande i viltfrågorna ökar

- o avslå motionens andra yrkande att LRF bör ta del av medel ur Viltskadefonden

- o avslå motionens tredje yrkande att ta fram en tydlig handlingsplan och ståndpunkt rörande vilt och jakt

- o avslå motionens fjärde yrkande att samla jägare som inte är bekväma i jägarorganisationerna och erbjuda dessa en jaktförsäkring

- o uppdrar åt riksförbundsstyrelsen att lägga mer kraft och resurser på viltfrågorna samt

- o att motionen i övrigt anses besvarad med vad riksförbundsstyrelsen anfört.

Stämman gav styrelsen i uppdrag att skicka fem skrivelser

- Till LRF-riks angående yrkande av pengar till LRF ungdomen för fortsatt jobb med kampanjen "slopa din sopa" även i andra regioner.
- Till LRF riks angående möjlighet till hemsida för lokalavdelningar
- Till LRF media och LRF riks angående landsbygdsinformation i tidningen Land
- Till LRF riks angående Mitt LRF

Styrelsen har utöver de skrivelser som stämman önskade även skickat

- Svarat på en internremiss från LRF-riks om branschsamverkan ihop med Örebro och Östergötland
- Yttrande kring skydds jakt på trana
- Svarat på en internremiss från LRF-riks angående förslag på ny regionindelning.
- Svarat på regionsskrivelse från Åkerbo Östra angående arronderingsförbättringar i jordbruket.
- Skickat information om Naturvårdsprogram Valdemarsviks kommun vidare till Valdemarsviks kommungrupp
- Skickat information om Remiss av utredning om alternativa avgiftssystem för miljönämnden Mjölby och Boxholms kommun vidare till Mjölby och Boxholms kommungrupp
- Yttrande kring skydds jakt på älg
- Yttrande kring skydds jakt på lo
- Skickat förslag till övergripande riktlinjer för länsstyrelsens hantering av ansökningar om tillstånd på jakt efter trana
- Skickat information om Översiktsplan 2016 för Åtvidabergs kommun vidare till Åtvidabergs kommungrupp
- Skickat skrivelse till Jordbruksverket om Större regional fördelning av Landsbygdsprogrammets medel.
- Svarat på en internremiss från LRF-riks om medlemspolicy.
- Skrivelse till LST om viltutfodring (gemensam ÖSÖ)
- Svarat på en internremiss från LRF-riks om nationella skogsprogrammet ihop med Örebro och Södermanland
- Anmälan till Granskningsnämnden Myndigheten för radio och tv om faktafel i ett inslag den 17/11 i nyhetsprogrammet Rapport
- Yttrande kring skydds jakt på älg
- Yttrande/inspel till Region Östergötland angående en handlingsplan för bioekonomi
- Yttrande kring skydds jakt på älg

Landsbygdsföretagande

Redan i dag står det gröna näringslivet för 5,4 procent av jobben i länet vilket är över rikssnittet, och möjligheten till flera jobb är uppenbar. Jord- och skogsbruket i Östergötland tillför stora värden i form av mat, energi, arbetstillfällen och miljönytta. Och potentialen till mer av samma och nytt är stor.

Högst multiplikator räknat i jobb per mkr ökad efterfrågan i länet inom jordbrukssektorn finner vi i Östergötlands län, 2,64 jämfört med riksgenomsnittet som är 2,51. Det visar en ny rapport från LRF om det gröna näringslivet och dess betydelse för samhället. Rapporten presenterar nya fakta om vad de gröna näringarna erbjuder i form av sysselsättning och tillväxt, hållbar utveckling och en levande landsbygd.

Det gröna näringslivet i Östergötland bidrar bland annat med:

- 3,9 procent av bruttoregionalprodukten
- 5,4 procent av sysselsättningen
- En nära koppling till FNs 17 globala mål för hållbar utveckling
- Arbetstillfällen i en livsviktig bransch

- För oss inom det gröna näringslivet är det inget konstigt att vi har reell betydelse för den ekonomiska utvecklingen i det närsamhälle i verkar i, säger LRFs regionordförande Peter Borring. Rapporten ger oss ytterligare stöd i den bilden. Ett annat sätt att se på läget just nu i det gröna näringslivet i Östergötland är att om man utgår i från de ansökningar om investeringsstöd som länsstyrelsen har på bordet och växlar upp dessa till vad det innebär för investeringar i det östgötiska lantbruket, så blir det att vi har investeringar på gång om ca 2 miljarder kr. Just nu. Vår utmaning är att få både allmänhet och

beslutfattare att förstå potentialen och vikten av våra medlemmars företagande.

Det gröna näringslivet har en viktig roll för sysselsättningen i Sverige. Där arbetar 223 000 personer i företag som tillsammans står för 5 procent av sysselsättningen.

Jord- och skogsbruket tillhör även de delar i näringslivet där det skapas flest nya jobb när omsättningen stiger. En efterfrågeökning på 1 miljon kronor i jordbrukssektorn leder till hela 2,5 nya jobb i Sverige, vilket kan jämföras med genomsnittet för hela den svenska ekonomin på 1,4 nya jobb för varje miljon i ökad efterfrågan. I Östergötland är uppväxlingen hela 2,64 procent.

LRFs medlemmar driver tillsammans knappt 70 000 företag och det gröna näringslivet står för nästan 4 procent av Sveriges BNP.

Ett kraftfullt LRF

LRF Samköp

Ca 476 medlemmar besökte under 2016 LRF Samköps evenemang i Östergötland som var förlagda på Ikea i Linköping, K-rauta i Linköping, K-rauta i Norrköping och Ahlsell i Motala.

Kommungrupperna

I region Östergötland finns 13 kommungrupper. Regionen har stöttat kommungruppernas arbete på olika sätt under året. Kommungrupperna har en eller två faddrar i regionstyrelsen.

De regelbundna telefonmötena med kommungruppsordförandena och regionordförande samt kommungruppsansvarig tjänsteman från regionkontoret, har legat nere under året på grund av en lägre bemanning på kontoret.

Under våren (23 mars) ordnades en utbildningsdag inför v 39 för att visa hur man kan jobba med stöttning till och utbildning av kommunpolitiker samt hur man får samhället att förstå lantbrukets fördelar. Alla kommungrupper fick infoblad med statistik för respektive kommun. Fler av kommungrupperna gjorde någon form av aktivitet kring v 39. Vissa kommungrupper har gjort fler aktiviteter och skapat goda relationer med beslutsfattare och tjänstemän.

Lokalavdelningarna

I region Östergötland finns 63 lokalavdelningar. Lokalavdelningarna har under året fått ändrade förutsättningar för utbetalning av ersättning och även ändrade förutsättningar för utskick. För att minska portokostnaderna går alla lokalavdelningsutskick i första hand via e-post. De som inte har e-post får postala utskick, vilket lokalavdelningen själv bekostar genom ett avdrag på medelstilldelningen vid årets slut. Årsmötesutskicken sker postalt och bekostas av regionen.

Ersättningen betalas ut till de lokalavdelningar som inkommit med verksamhetsberättelse och valrapport den 15 dec. Grundbidraget är 15 kr/betald medlem vid

verksamhetsårets slut. Utöver det utbetalas 500 kr/anordnad aktivitet. I en tvåårig satsning ger vi även 500 kr för uppdaterad medlemslista med e-post och mobilnummer.

Nytt för året för lokalavdelningarna är att det på www.lrf.se finns en ny funktion där förtroendevalda kan logga in och komma åt lokalavdelningens medlemslistor och valrapport. Om man fyllt i verksamhetsplan och verksamhetsberättelse digitalt finns de där att läsa. Ca 34 avdelningar lämnade in sina årsmöteshandlingar digitalt.

Ordförandekonferens

Det har anordnats två ordförandekonferenser där ordförande (+ ytterligare en ledamot) i lokalavdelningen och kommungruppen samt LRF ungdoms styrelse är inbjudna. Den 18 maj använde vi tiden till att fördjupa kunskaperna i hur man blir mer framgångsrik i opinionsbildning med ett par kortare pass om "offentlig upphandling" samt "plan och bygg, kommuners översiktsplanering". Det var även en liten utställning med förslag till pedagogiska modeller. Linköping fågelkull kom och berättade om lärkrutor under fikat och några av motionerna till riksförbundsstämman diskuterades.

På oktobermötet anordnades en ostprovning ihop med Arla och man informerade om ostkampanjen. Peter Borring informerade i stora drag vad som hade hänt i regionen och på riks under året och vad som pågår just nu. Det var lite information om funktionen att lämna in årsmöteshandlingarna från årsmötet digitalt. Christian Ankarstrand pratade om LRFs arbete med E Ons stödgrupper. Magnus Olsson från LRF konsult berättade om deras digitala tjänster. Avslutades med ett nätverkande fika.

Östergötlands lantbrukare visar vägen till ett klimatsmartare samhälle

Den 28 april premiärvisades en unik nyhet inom fossilfria bränslen i samband med att LOs ordförande Karl-Petter Thorwaldsson och LRFs ordförande Helena Jonsson besökte Östergötland. Landshövding Elisabeth Nilsson deltog också vid premiärvisningen av det nya bränslet Verdis Polaris Vintra som är RME toppat med oktanol – eller enklare uttryckt; raps med lite skog i.

Östgötautmaningen är en satsning med syfte att lyfta Östergötland när det gäller att minska användningen av fossila drivmedel. På detta sätt kan Östergötland vara en förebild när det gäller Sveriges ambitioner att bli ett

av världens första fossilfria välfärdsländer och samtidigt behålla god välfärd, hög sysselsättning och stark internationell konkurrenskraft.

Under dagens rundresa som arrangerades av LRF Östergötland besöktes Etanolfabriken i Norrköping, Tekniska Verkens Biogasanläggning i Linköping, Smedberga Backgård i Motala och Fallsberg i Skänninge.

- Det gröna näringslivet visar på det här sättet att man är en mycket aktiv del av den klimatsmarta ekonomin, säger landshövding Elisabeth Nilsson. Inte mindre än 14 000 personer är på något sätt inblandade i jordbrukssektorn i Östergötland som får en allt mer framskjuten position. Miljöfrågor är numera en hygienfaktor, ingen vill jobba inom en verksamhet där man inte ser till miljön.

Karin Varverud är en av ägarna till Energifabriken som är ett företag som säljer och distribuerar fossilfria bränslen, inklusive Verdis Polaris Vintra och HVO. Samtidigt tillhör hon femte generationen som driver Smedberga Backgård utanför Motala.

- De första generationerna drev gården fossilfritt, förklarar Karin Varverud. Det är bara de tre senaste generationerna som använt fossila bränslen. Sedan 2010 är vi själva helt fossilfria.

På Smedberga är det nämligen inte bara fordonens drivmedel som är fossilfria utan man torkar också spannmål med flis och pellets istället för att använda eldningsolja samt ställer krav på alla lastbilstransporter till och från gården att de ska köras på fossilfria produkter.

- Det blir en vinst i alla led, säger Karin Varverud. Åkerbränslen skapar energi och säkrar livsmedelsproduktionen samtidigt som vi minskar klimatpåverkan vilket ger ökade affärsmöjligheter.

Övriga utbildningar för förtroendevalda

- Erbjudande om digital webbutbildning för "Ny förtroendevald"
- Erfarenhetsutbyte för valberedare i lokalavdelningar och kommungrupper i samband med ordförandekonferensen.
- Kommungruppslyftet en utbildningsdag för kommungruppsledamöter.
- Information om webbutbildning i samtalsteknik.
- Information om SV:s (Studieförbundet Vuxenskolan) erbjudande om föreningsutveckling.
- Information till alla valberedare i organisationen med länk till hemsida med stöddokument.
- Information till alla kassörer och revisorer i organisationen med länk till hemsida med stöddokument

Välj svenskt

En bransch som behövs: Utbildnings- och diskussionsresa i Östergötlands gröna näringsliv

Den 18 november tog LRF Östergötland med ett femtontal politiker och tjänstemän på en regional utbildnings- och diskussionsdag. Och diskussioner blev det verkligen! Det gröna näringslivet levererar produkter och nytta inom de mycket viktiga områdena mat, miljö, klimat och energi.

Resans mycket kunnige guide var LRF Östergötlands ordförande Peter Borring..

- Vår ambition är att ge en visuell känsla för spännvidden i det östgötska odlingslandskapet och varför vissa delar av landskapet passar bra för viss produktion och mindre bra för annan produktion. Det handlar om att göra det bästa av de förutsättningar som naturen ger.

Han underströk att det inte alltid går att ge enkla svar på komplicerade frågeställningar och att det är bedrägligt att göra lokala sanningar av globala fakta.

- De gröna näringarna har stor potential som framtidsbransch eftersom det är en bransch som verkligen behövs, vi klarar oss inte utan den. När jordens befolkning ökar är utmaningen att producera mer mat med mindre avtryck.

Diskussionsämnen under dagen var bland annat de nationella och regionala livsmedelsstrategierna, skogens betydelse för klimatet, Sveriges låga antibiotikaanvändning och växlingen från fossilt bränsle till förnybar energi. Naturligtvis drevs den buss som användes för studieresan med HVO.

Under dagen besöktes Tåkergrönt med storskalig ekologisk gurkodling och Blackert lantbruk med klimatsmart grisproduktion.

Linda Snecker, riksdagsledamot för Vänsterpartiet, tyckte att det var väldigt bra att bli inbjuden av en stor organisation:

- Som politiker är det inte alltid så lätt att bara lyfta luren och ringa en bonde. Det var också intressant med mer kunskap om den ekologiska biten.

Muharrem Demirok är centerpartistiskt kommunalråd i Linköping och uppskattade att komma ut och se verksamheter tillsammans med andra politiker.

- Det går att göra så otroligt mycket på lokal nivå om man bara vågar.

Från Region Östergötland deltog Kristdemokraternas Per Larsson som tyckte att studieresan var givande ur ett regionalt tillväxtperspektiv:

- Det var intressant inte bara ur ett miljö- och lantbruksperspektiv, under dagen fick vi tillfälle att möta många olika typer av företagare och lyssna till deras tankar om framtiden och hur de ville utvecklas.

Störst uppmärksamhet från dagen fick riksdagsledamot Magnus Oscarssons (KD) inlägg om hur lite antibiotika som används vid svensk djuruppfödning jämfört med de stora mängder som används i andra länder.

Under den första veckan delades hans inlägg på Facebook över 31 000 gånger.

Rondellkorna visar vägen till svensk mat

Inspirerade av de rondellhundar som för ett tiotal år sedan härjade i landets rondeller är det nu dags för rondellkorna. Det är LRF Ungdom som vill visa på vikten och värdet av att köpa svenska livsmedel.

- Vi vill skapa medvetenhet om de positiva värdena hos svensk mat, säger Marit Bohlin från LRF Ungdom Östergötland. Den svenska kon är en tydlig och bra symbol för detta och kan visa på krisen inom mjölknäringen, vikten av betande djur för det öppna landskapet, låg användning av både växtskyddsmedel och antibiotika samt att den svenska djurväl-färden är bland den bästa i världen.

Idén kom ursprungligen från Stockholmsdistriktet av LRF Ungdomen och nu sprider sig korna över landet. I Östergötland finns det än så länge tre i Norrköping, en i Söderköping och en i Rimforsa.

Frågan är nu när och var det dyker upp fler? Kommer korna med #väljsvmat att bli lika talrika som rondellhundarna en gång var?

Bli medlem

När LRF och HNS arrangerade Hästföretagardagen den 5 oktober 2016 på Vreta Kluster tog man upp olika typer av glädjeämnen, utmaningar och problem som en hästföretagare kan möta. Flera av de trettioåriga deltagarna låg i startgroparna för att starta eget företag och kunde få insiktsfulla råd från de som drivit hästföretag lite längre.

Dagen inleddes med inspirationsföreläsningar av de östgötska hästföretagarprofilerna Eva Gudmundsson och Sissi Lilja.

Flera olika organisationer presenterade sig också under dagen och svarade på frågor. Bland annat presenterades LRF Häst som är ett branschsamarbete med för närvarande tio olika branschorganisationer och där hästnäringens paraplyorganisation HNS (Hästnäringens Nationella Stiftelse) är en stödjande part.

- Det är öppet för fler organisationer att ansluta sig, säger Erika Lindberg från LRF Häst. När man som vi jobbar för bra förutsättningar för hästföretagande är att vi är många som kan kroka arm för då blir vi framgångsrika.

Många inom hästbranschen har önskat ett kvalitetssäkringssystem och LRF Häst tar mycket gärna emot synpunkter på hur detta skulle kunna se ut.

- Det måste bli något som man eftertraktar samtidigt som det inte får kosta för mycket, underströk Erika. Syftet är att förbättra, inte att försvåra och fördyra.

Mycket av diskussionerna under dagen handlade om arbetsmiljö och Ola Eriksson från Arbetsmiljöverket kunde svara på en hel del frågor.

Therese och Caroline från LRF Konsult berättade på vilka sätt som LRF Konsult kan hjälpa till att utveckla din affärsidé som hästföretagare och lyfte också fram LRFs Företagakademi med många bra utbildningar som passar mycket bra även för hästföretagare. En bok som rekommenderades varmt var Hästen och skatten av Fredrik Rosén – naturligtvis med medlemsrabatt för LRF-medlemmar när den beställs via farakademi.se/bocker

Attraktionskraft

Den 29 september och 30 september 2016 deltog sammanlagt 250 besökare i två Smart Farming-dagar arrangerade av AgroÖst i samarbete med Vreta Kluster. Bland annat presenterades förarlös traktor, drönare och de senaste digitala verktygen.

På Vreta Kluster den 29 september fanns bland andra Grönovation, Precision Makers, Åhmans Traktorcentrum AB, DataVäxt, AIRINOV, Munktell Science Park, Gothia Redskap & Ekoväxt AB och Lantmännen.

Innovation och automation

– Det här visar att vår bransch är en av de hetaste inom innovation och automation, säger Helene Oscarsson som är klustermotor på Vreta Kluster. Teknik och verktyg som gör svenskt lantbruk både effektivt och hållbart. Samtidigt som helt nya yrken blir aktuella inom vår bransch. Lantbruket är verkligen inne i en spännande förändringsfas.

På Torps Säteri i Bettna den 30 september fanns Precision Makers, DataVäxt, AIRINOV, Agripro och Lantmännen .

Digitalisering och robotisering

Några av de innovationer som presenterades var Lantmännens nya digitala satsning – LM2. En portal som ska ge lantbrukaren bättre beslutsunderlag för ökad lönsamhet. En annan spännande innovation som presenterades var roboten Greenbot.

– Förarlösa fordon är hett just nu, och inom lantbruket är det redan verklighet, berättar Claus Bjerre från företaget Precision Makers som är specialiserade på automatisering och robotisering av jordbruks- och trädgårdsodling.

Roboten Greenbot används för att demonstrera hur den nya tekniken kan göra nytta när det gäller precisionsarbeten eller enkla monotona arbetsuppgifter vare sig det handlar om att så, skörda frukt eller plöja 24 timmar om dygnet.

Svarta lådan

Dataväxt presenterade sin sensorteknologi som mäter grödornas kvävebehov och LogMaster, den svarta lådan som automatiskt samlar in alla uppgifter från lantbruksmaskiner och visar upp det i realtid.

Med LogMaster kan man samla in information direkt från fältet vilket ger ett utmärkt beslutsunderlag när man som lantbrukare analyserar olika arbetsmoment. Man kan optimera sin körning i fält eller investera i mer bränslesnål utrustning, vilket ger ökad lönsamhet i verksamheten.

Medlemsutveckling

Under året 2016 minskade antalet medlemmar med 409 personer och uppgick vid utgången av året till 7 825 medlemmar. Av dessa var 225 nyvärvade under året.

Styrelsens ledamöter och/eller medarbetare har representerat LRF i olika typer av möten

Vattenvård

- Motala Ströms vattenvårdsförbund
- Vätterns vattenvårdsförbund
- Fiskevattenägarna i Östergötland
- Referensgrupp klimatmål
- Våtmarker och fosforfällor

Äganderätt, skog och vilt

- ÄGF (Älg förvaltnings gruppen)
- VFD (Viltförvaltningsdelegationen)
- Nationella viltolycksrådet
- Skogsstyrelsens, distriktsråd
- Svenska Jägarförbundet
- Östgötaskog-Nätverk Södra
- Södra skogsägarna-LRF samarbete
- Trafikverket om höghastighetståg mm

Energi, mat och miljö

- Biogas Öst (genom Kjell i Södermanland)
- Agro Öst (genom Kjell i Södermanland och i valberedningen)
- Referensgrupp klimatmål
- Klimat- och energidag
- Livsmedelsstrategin
- Motala Ströms vattenvårdsförbund
- Vätterns vattenvårdsförbund
- Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund
- Fiskevattenägarna i Östergötland
- Greppa Näringen
- Styrgrupp för EU-projektet NUTRINFLOW
- Biogas Research Centre LiU

Lantbruk

- Bondekompis
- YH-ledningsgrupp Vretaskolan
- Yrkesråd riks och regionalt
- Hästevent
- Samverkansgrupp djuromsorg
- Slamgrupp
- Arrendesektion
- Östgötsk växtodling
- Mjölkvågen
- Länsstyrelsens referensgrupp Greppa Näringen
- Greppa Näringen
- Länsstyrelsens referensgrupp: ekologisk odling
- Parterskap Landsbygdprogrammet
- Geografiska avgränsningar kompensationsstödet

- Arbetsgrupper grön infrastruktur

Företagande

- Regionala råd/kooperativråd
- SV-Östergötland
- Barn och ungdomskommunikation
- We effect
- Region Östergötland
- Brandskyddsföreningen Östergötland
- Länsförsäkringar
- Kulturnätverket LRF

Ett axplock över anordnade aktiviteter

- Förtroendemannaträffar vår och höst
- Branschråd 27 jan
- Medverkande Ryttargalan 2016
- Företagardag 18 mars
- Miljö- jordbruksutskottet (s) besöker Kolstorp 22 april
- Parlamentariker (l) pratar växtodling och glyfosat med Peter Borring 22 april
- Utbildning i de gröna näringarna för journalister 12 maj
- Sponsring av grisföretagarnas riksstämma 30 maj
- Styrelse/personalresa Finspång 20 juni
- Fältmöte om får-hållning och rovdjur med LST och fåravelsförbundet
- Sponsring av SRB riksstämma 31/7-2/8
- Annons Baggauktionen 9-10 sep
- Skogens dag i Valla 11 sep
- Östgötamässan 17-18 sep
- Samrådsmöte med skogsbranschen i länet angående vilt
- Natura 2000 processen, avstämning m LST
- Läromedelsmässor 2 maj och 4 maj
- Medverkat i panel och presskonferens på "Kök och käk"
- Buschresa för naturvårdsrådet 2 juni
- Hästföretagardag 5 okt
- Politikerträff 14 nov
- Politikerresa 18 nov
- Rådgivarträff 17 nov
- Bankmöte
- Mjältbrandsmöten under sommarens utbrott
- markägarmöte om Ostlänken. Rv 34 respektive Kisa-Vimmerbyledning

Vattnet under år 2016

Vatten har en livsavgörande påverkan på allt levande här på vårt kära jordklot. Eus vattendirektiv är ett av många direktiv för att värna vårt vatten, det vi har hemma på gården, det som rinner i våra diken och vattendrag, i sjöar, kust och i haven.

Skyddet av vatten är även en del i våra nationella miljömål. Tappert arbetar vi i LRF med att påverka utformningen av hur myndigheter och kommuner ska arbeta med oss i lantbruket med denna viktiga fråga. Det kan vara genom att bevaka lagstiftningen, delta i olika samtal med myndigheter, ha styrelseuppdrag i vattenvårdsförbund, att aktivt delta i vattenrådsmöten och att uppvakta politiker från lokal- till riksdags-nivå.

Under året har de sista vattenråden bildats i Östergötland så nu finns 9 st aktiva där vi i LRF har viktiga positioner med möjligheter att påverka.

Greppa Näringen projektet som LRF driver tillsammans med Jordbruksverket kommer att få allt större betydelse i vårt vattenarbete. Greppa Näringen har tyvärr fått en mer begränsad budget vilket har lett till en översyn av hur verksamheten ska bedrivas effektivt och med bästa möjliga nytta för oss i lantbruket. LRF har arbetat internt med att utforma Greppa, för att sedan implementera detta hos Jordbruksverket och länsstyrelserna.

En möjlighet att nå ut till fler lantbrukare har varit gruppaktiviteter. LRF regionen har deltagit i hela processen och fortsätter envist att påverka eftersom vi har fina möjligheter att med gratis rådgivning förbättra både vår miljö och resultatet i lantbruket. Första delen i arbetet med fokusarealer är i full gång. Norrköping och Vikbolandet har varit i fokus. Sex vattendragsgrupper är bildade, 70% av lantbrukarna och ca 90% av arealen är knutna till Greppa. Nu flyttas fokus till Söderköping det kommande året.

Omsorgsarbetet

Ett arbete inom LRF som ofta sker i det tysta är det vi kallar omsorgsarbete. Vi har ett brett nätverk med kunnigt folk i branschen där vi stöttar medlemmar som på ett eller annat vis har det tufft.

Ibland handlar det om djurskyddsärenden men det kan även handla om personer som mår dåligt eller ett företag som har det kämpigt ekonomiskt.

Här gör våra kompetenta bondekompisar ett stort och viktigt arbete. De kan vara en samtalspart, ett bollplank eller ett mänskligt stöd i svåra situationer.

I arbetet ingår även att hålla kontakt med myndigheter och Länsstyrelse och se till så våra medlemmar blir bemötta och hanterade på ett riktigt sätt. Under året har vi bland annat haft en dialog med polismyndigheten med anledning av bemötande vid polisförhör och vidare hantering av dessa ärenden.

Vi har uppmärksammat polisen på att det är av yttersta vikt att polisen hanterar situationen på ett lugnt och sakligt sätt samt att de har kunskap om vilka följder det kan få om en djurägare blir dömd för ett djurskydds-brott.

Mål och krav för skydd av vatten

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. Alla grund- och ytvattentäkter som försörjer fler än 50 personer alternativt levererar mer än 10 m³/dygn skall skyddas. Den målsättningen finns bland annat i våra nationella miljömål "Levande sjöar och vattendrag" och "Grundvatten av god kvalitet" samt i EU:s ramdirektiv för vatten.

LRF Ungdom

Styrelsen har bestått av

- Marit Bohlin, ordförande
- Marcus Pettersson, vice ordförande
- Freja Eloff, sekreterare
- Elin Anderberg
- emma Strand
- Erik Wilhelmsson
- Jim Sundbäck

LRF Ungdom har under året haft 8 antal protokollförda styrelsemöten.

Valberedningen

- Arvid Lennartsson, sammankallande
- Emelie Hansson
- Mimmi Olsson
- Philip Berglund

Aktiviteter där styrelsen representerat LRF Ungdom under året

- LRF ungdomens riksstämman
- Regionsstämman
- Ordförandekonferens
- Planering inför v 39

Medlemsaktiviteter i länet

Årsmötet hölls på Väderstadverken den 24 nov 2016.

Övriga aktiviteter under året var följande:

- Julbord Idingsta säteri 16/12 2015
- Studiebesök på Vikbolands Struts och Kött 27/1 2016
- Studiebesök dikoproduktion i skärgården 21/4 2016
- 12-13 februari 2016 anordnade LRF Ungdom Östergötland en regional konferens med LRF Ungdom i Västmanland, Uppsala, Stockholm, Södermanland, Örebro, Gotland i Söderköping.

Övriga aktiviteter

- Östkongress för alla regioner inom Öst (7st) på Husby Säteri
- Möte med Centerpartiet tillsammans med regionstyrelsen
- Medverkan på We Change turnén i Linköping
- Träff ang. regionala livsmedelsstrategin på Vreta
- Träff med landsbygdskommittén på Vreta
- Besök från tyska lantbruksungdomar, i Norrköping
- Studiebesök på Go Green samt träff med Lantmännen, Linköping
- SV-Arena Mat o Klimat med ungdomsförbunden (CUF, SSU, MUF, GU) Linköping
- Medverkat på Regionstyrelsens styrelsemöte

Medlemsantal

Antalet medlemmar var vid åretsslut 945 personer. Medlemsantalet har under året minskat med 81 medlemmar.

Slutord

Året har gått i ett rasande tempo och vi står nu redan inför ett nytt årsmöte. Vi i styrelsen känner oss väldigt nöjda med vad vi åstadkommit under året. Självklart med känslan att ha kunnat göra mera men med rådande förutsättningar för alla så är vi nöjda. Vi har inlett ett tätare samarbete med regionstyrelsen vilket känns mycket bra.

Samtidigt spånar vi på nya samarbeten för att kunna tillgodose våra medlemmar vad gäller aktiviteter. Vi har pushat för att nå ut till alla våra medlemmar vilket är en utmaning. Facebooksidan är ett viktigt verktyg som vi ser till att uppdatera ofta.

Med hopp om att nå ut till flera under kommande år så stänger vi detta verksamhetsår.

Organisationen

LRFs organisation består av regionstyrelse, LRF ungdom, kommungrupper och lokalavdelningar, var och en med förtroendevalda i olika funktioner. Medel har under året använts till att vidareutbilda de förtroendevalda och skapa mötesplatser för ett fortsatt starkt LRF Östergötland.

Per Frännek, Marcus Pettersson (LRF Ungdom), Jeanette Blackert, Christian Ankarstrand, Magnus Svensson, Peter Borring, Viktor Netland, Anne-Louise Andersson-Israelsson, David Pettersson

Regionstyrelsen

Styrelsen utgörs av stämموvalda ledamöter och har under det gångna verksamhetsåret sammanträtt åtta gånger. Två av mötena har genomförts gemensamt med styrelserna för LRF Östergötland och LRF Södermanland.

Styrelsen har utgjorts av:

- Peter Borring, Skänninge,
- Anne-Louise Andersson-Israelsson, Vikbolandet
- David Pettersson, Ljungsbro,
- Christian Ankarstrand, Östra Ryd,
- Jeanette Blackert, Skänninge
- Magnus Svensson, Lingham
- Per Frännek, Finnspång
- Viktor Netland, Vadstena

Revisorer

- Anders Karlsson och Katarina Karlberg,
med Erik Nilsson och Hanna Almérus som suppleanter.

Valberedning

Charlotte Önnestedt, Åby Storgård, Ödeshög (ordförande)

Per Blomberg, Ingelstad Mellangård, Finnspång

Anders Johansson, Nässja, Motala

Tomas Johansson, Kåreholm, Vikbolandet

Anders Andersson, Rödje, Torpa

Gustav Steen, Gullringstorp, Mjölby (LRF ungdom)

Helena Olsson Hägg, Valdemarsvik

EvaMarie Törnström, Malin Qvarnström, Anna Åman Sibjörnsson, Kristian Petersson, Charlotta Rydberg, Maria Mehlqvist, Marie Lönneskog Hogstadius, Åsa Wolgast Broberg, Helena Andreasson

Regionkontor och personal

Erik Erjebj (pappaledig till 15 augusti 2016), regionchef, agronom

Anna Åman, Skogsmästare. Regionansvarig skog, vilt och utbildning förtroendevalda. Riksprojektledare Skogen i LRF.

EvaMarie Törnström, Kommunikationsvetare. Regionansvarig strategisk kommunikation. Presskontakt. (vikarie från mars 2016)

Helena Andreason, Jurist. Regionansvarig äganderätt och infrastruktur. Riksuppdrag inom äganderätt.

Kristian Petersson, Civilekonom. Regionansvarig förnybar energi (bioekonomi) och landsbygdsturism. Riksuppdrag LRF Samköp.

Malin Qvarnström Agronom. Regionansvarig lokalavdelningar och kommungrupper. Kontakt LRF Södermanland. (vikarie från mars 2016)

Maria Mehlqvist, Agronom. Regionansvarig företagsutveckling, djuromsorg och Bondekompis. Kontakt LRF Örebro län.

Marie Lönneskog Hogstadius, Hushållslärare. Regionansvarig livsmedel och skolkontakter. Kontakt LRF Ungdom.

Åsa Wolgast Broberg, Agronom. Regionansvarig vatten, miljö och äganderätt. Riksuppdrag inom vattenskyddsområden.

Karin Madsen Wessman, (mammaledig mitten mars 2016 - september 2017)

Caroline Andersson (mammaledig april 2016 - september 2017)

Charlotta Rydberg (mammaledig juni 2016 - augusti 2017)

Adresser hittar du på sidan 2, på insidan av omslaget.

LRFs varumärkesplattform

Fastställd av LRFs ledningsgrupp i november 2016.

Löfte

Tillsammans får vi landet att växa!

Position

Sveriges mest inflytelserika och skarpa intresse- och företagargrupp.

Särskiljning

LRF är en folkrörelsebaserad intresse- och företagargrupp för kvinnor och män i det gröna näringslivet.

Vision

Vi får landet att växa. De gröna näringarna har en nyckelroll och en täpposition vad gäller tillväxt, lönsamhet och attraktionskraft i det hållbara samhället.

Vårt syfte

LRF ska medverka till utvecklingen av företagare och företag inom de gröna näringarna i Sverige.

Värderingar

Ansvarstagande, trovärdighet, demokratisk grundsyn, medlems- och kundnytta och folkrörelsetradition.